

'Theater moet

Regisseur Jeroen De Man houdt niet van 'well-made plays' waarbij alle verhaallijnen netjes afgewikkeld worden. Met *Ondertussen in Casablanca* start De Man zijn vierjarig traject voor regietalent bij het Nationale Toneel en Toneelgroep Oostpool.

Bianca Hendriks

In *Ondertussen in Casablanca* wordt het wereldberoemde acteusecht-paar Alfred Loman en Lynn Fonteyn - gespeeld door Hans Dagelet en Jacqueline Blom - geïnterviewd over hun werk op het toneel en over acteren. Ondertussen gebeuren om hen heen allerlei zaken in de wereld die ook om aandacht vragen. De titel komt uit een scène uit het stuk.

„'Casablanca' betekent 'het witte huis'. Dat vond ik mooi, omdat ik vind dat theater een wit bolwerk is”, zegt Jeroen De Man. En dat wordt op de korrel genomen in de voorstelling. Dat was een van de redenen waarom Hans Dagelet de rol van Alfred op zich wilde nemen: „Als ik acteurs op televisie zie praten over toneel, dan kleeft daar een belangrijkheid aan die ik veracht. Mijn houding tegenover toneel is *comme si comme ça*. Ik vind het aan de ene kant leuk om te doen, maar aan de andere kant wil ik er ook geen bal mee te maken hebben. Ik speel nu dat ik gek ben van theater. Dat ben ik ergens wel, maar ook weer niet. Wat heeft theater of acteren nou eigenlijk voor zin? Dat vraag ik mezelf vaak af. Daarom speel ik ook weinig. Je

staat voor een zaal vol witte mensen. Die begrijpen wel waar theater over gaat. Mien, die bij mij schoonmaakt, zal nooit naar theater gaan. Wat schiet Mien ermee op? Maar het dubbele is dat acteren ook een mooi vak is.”

Regisseur Jeroen De Man was even bang dat hij met Hans Dagelet het Paard van Troje had binnengehaald in zijn cast van in totaal negen acteurs. „Een aantal acteurs die nu meespelen ken ik goed. Bij Hans was mijn beeld diffuser. Hij is grillig in de dingen die hij doet en die hij leuk vindt. Hij maakt muziek, schildert en schrijft. Iemand die alleen maar toneel doet, zal niet moeilijk doen over alle lappen tekst die hij moet leren.”

Want veel is het wel, zegt Dagelet. En heftig ook. „Ik word volledig uit mijn comfortzone gehaald. Jeroen stelt hoge eisen aan concentratie, aan snelheid en techniek. Ik kan niet op mijn lauweren rusten en het op mijn *présence* gooien, want daarvoor gebeurt er te veel in de tussentijd waar ik op moet letten.”

Dagelet doelt de 'Ondertussen-scènes' die zich her en der op het toneel afspelen en de grote wereld buiten het theater laten zien. Deze scènes zijn door de vijf jonge acteurs zelf

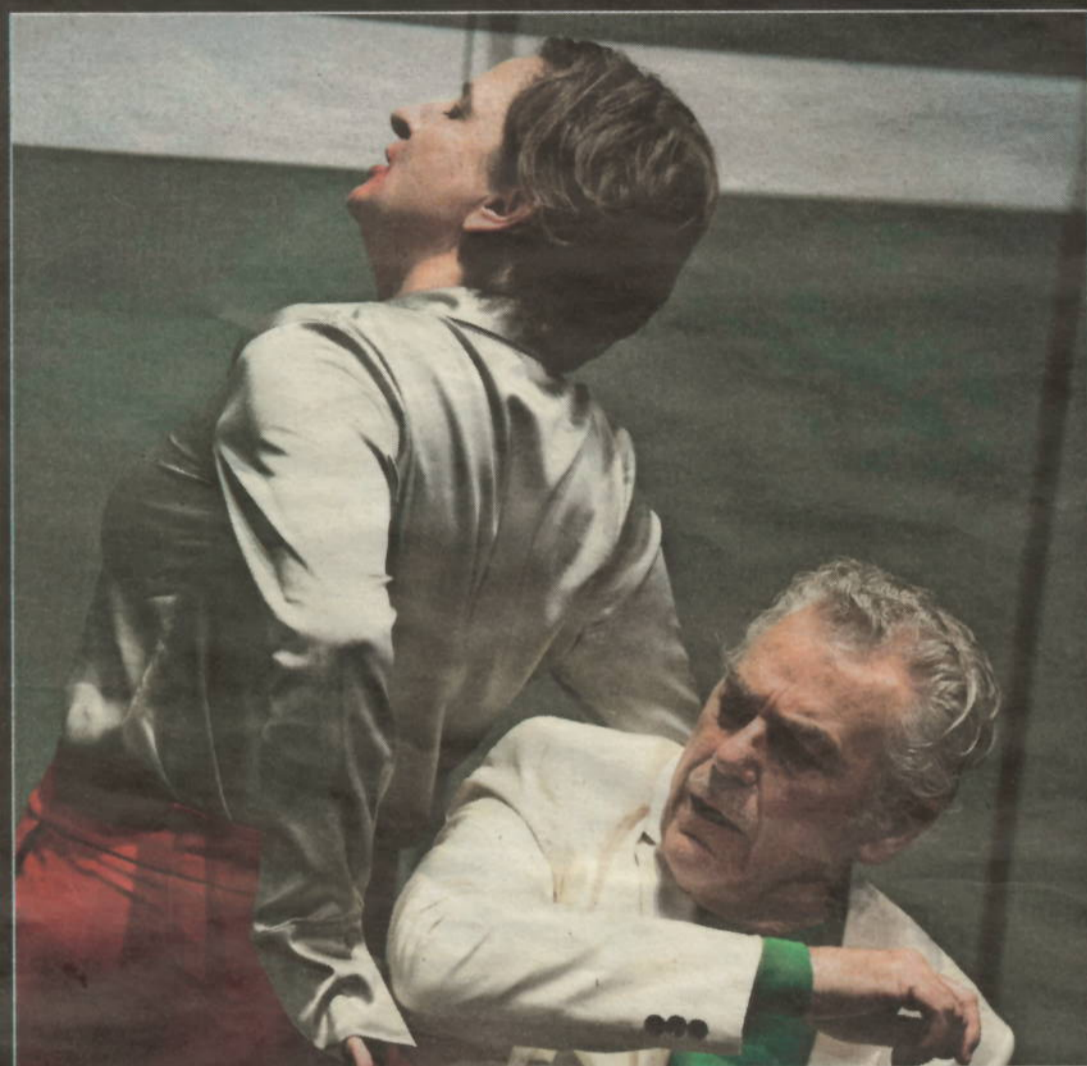
gecreëerd onder begeleiding van De Man. Voordat hij startte met het repetitieproces, moest iedereen die aan de productie meewerkte zichzelf voorstellen en een werkstuk presenteren over hoe hij de twee ton subsidie voor deze voorstelling zou willen inzetten. De ideeën die daaruit voortkwamen heeft De Man deels verwerkt in het stuk. „Ik had geen zin om alles vast te kitten, ik wilde ook iets overlaten aan de groep om recht te doen aan het theater.”

Theater is voor hem de paraplu waar alle disciplines onder vallen. Toneel is te anekdotisch, te verhalend. „Het heeft een truttigheid in zich, want het is sloom. In deze voorstelling zitten ook muziek en dans. Die disciplines schuif ik in elkaar waardoor je ze niet meer als zodanig herkent. Alles kan naast elkaar bestaan en beeld is niet 'belangrijker' dan tekst of muziek. Ik vind het leuk om al die dingen te combineren en een gigantische hoeveelheid te creëren waardoor je het publiek een ervaring meegeeft.”

Het Nationale Toneel en Oostpool met 'Ondertussen in Casablanca': 14/1 (première) Den Haag, 1/2 Lux Nijmegen, 7 t/m 11/2 Huis Oostpool Arnhem. Complete speellijst: toneelgroepoostpool.nl.

Drie vioolconcerten van Vivaldi en twee suites van Purcell speelt een ensemble van musici uit Het Gelders Orkest in Ede (vanavond), Zutphen (morgen), Nijmegen (zaterdag) en Arnhem (zondag, 11 u). Concertmeester Cécile Huijnen heeft de leiding, solistische medewerking verleent Rosanne Philippens. Info: hetgeldersorkest.nl.

een ervaring zijn'

▲ Repetitie van 'Ondertussen in Casablanca', met (linksboven) Jacqueline Blom, Hans Dagelet en (rechts) Annik Pheifer. FOTOS KURT VAN DER ELST

s een bedrijf dat vooral toffe muziek wil maken

„Een aantal van ons studeerde op het Conservatorium van Amsterdam. We zaten op verschillende afdelingen (klassiek, jazz) en kwamen elkaar ook tegen buiten het conservatorium. Daar ontstond de vriendschap tussen Mascha, Emma en Julia. Zij maakten de eerste plannen om te gaan samenwerken. Fuse ontstond en kende verschillende bezettingen. Er werden projecten opgezet met Wouter Hamel, Benjamin Herman en Marco Borsato.”

„In 2012 besloten we een eigen concertserie te organiseren onder de titel *ConFuse*. Dat werd een creatieve speeltuin waar we onbeperkt konden experimenteren met de bezetting en met alle muziek die we leuk vinden: klassiek, jazz, pop, rock. In twee jaar maakten we negen edities van *ConFuse*, soms met gastmuzikanten, beeldend

kunstenaars, dansers, verhalenvertellers, comedians, zangers of theatermakers. De huidige bezetting bleek de vorm waar we enthousiast van werden, dus zijn we daarmee doorgegaan.”

Onderzoeken

„De verschillende muzikale achtergronden binnen de groep bieden een voordeel. We inspireren elkaar, vullen elkaar aan en versterken elkaar zo. Onze persoonlijke favoriete muziek wordt aangedragen en muziek bleek de rode draad in onze ontwikkeling. Klassieke muziek is voor ons geen genre op zich. Muziek is muziek, we benaderen alle muziek hetzelfde, ongeacht de stijl. En als wij het mooi vinden, onderzoeken we of het bij onze groep past, of we het willen spelen en ons eigen kunnen maken.”

Het bekende gezicht worden in een televisieprogramma stoort Fuse niet. Integendeel. „Fuse is onze muzikale carrière en het is een voorrecht om een plek te krijgen in een programma als *Podium Witteman*. Het is belangrijk voor onze ontwikkeling. En het helpt bij het vinden van publiek, als we regelmatig op tv verschijnen. De zalen zitten nu voller, we hebben veel fans en we kunnen vooruit plannen. De druk van het presteren op televisie is een geweldige motivatie voor de groep, het is veel werk maar we zijn nog steeds zeer

► **Bekend worden door een tv-programma stoort Fuse niet. Integendeel**

vereerd en ambitieus met het invullen van deze rol.”

Opvallend is de speciale lekker los zittende kleurige outfit van de musici. Lekker in je vel zitten is voor Fuse belangrijk. „Alles wat we laten horen en zien, is een bewuste keuze, maar wat je ziet moet vooral aanvullend zijn op wat je hoort. We zijn allemaal vrolijke mensen en spelen muziek die we zelf heel tof vinden, dat mag het publiek zien en horen. De uitstraling is misschien afwijkend van wat je verwacht zodra iemand een strijkinstrument vasthoudt, maar iedereen draagt waar hij of zij zich lekker in voelt en dat is voor ons heel vanzelfsprekend.”

Ondernemers

„Het nastreven van een leven als professioneel muzikant is meer dan ooit een ondernemerstaak ge-

worden, daar zijn we ons zeer van bewust.”

„Fuse kun je gerust met een bedrijf vergelijken. We maken begrotingen, plannen vooruit, investeren, zoeken financiering voor onze plannen, enzovoort. Maar je kunt Fuse niet vergelijken met een orkest of een podium, sommige instanties hebben nu eenmaal meer steun nodig om te kunnen bestaan. Nederland had altijd een gevarieerd cultureel aanbod dat helaas wel onder druk staat. De overheid kan helpen door een gezonde infrastructuur te onderhouden, bijvoorbeeld door zalen te steunen, zodat ze gevarieerd en met risico kunnen blijven programmeren.”

Fuse: 15/1 Schouwburg Cuijk, 22/1 Cultura Ede, 18/2 Musiater Zevenaar.